

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2010. GODINU

Zagreb, 31. 03. 2011. godine

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

A. Javno zdravstvo

Provedbom Programa smanjenja štete te razvojem preventivnih i edukacijskih programa, udruga LET je u Hrvatskoj, a posebno Zagrebu prepoznata od strane korisnika, stručnjaka i medija kao kreativna, marljiva i pouzdana organizacija. O radu udruge govore podaci da smo godišnje povećavali broj korisnika za oko 20%, osoba koje su izvan bilo kakvog zdravstvenog sustava. Radom udruge LET na području prikupljanja infektivnog otpada su bili najzadovoljniji zaposlenici u vrtićima i osnovnim školama, koji su nam sami počeli javljati na kojim mjestima se okupljaju ovisnici i bacaju opasan otpad. Udruga je pokrenula i ostvarila inicijativu za umrežavanjem udruga koje provode programe smanjenja štete te je 2009. godine udruga registrirana pod nazivom mreža udruga BENEFIT, u 2010. godini proveli smo strateško planiranje, a Let je dobio mogućnost daljnog vodstva i organiziranja aktivnosti članica udruge BENEFIT. Udruga LET provedi i mjere zaštite na radu organizirajući niz tečaja za zaposlenike i volontere u programima smanjenja štete.

Postigli smo pozitivne promjene kod djece, mladih i roditelja provodeći program „Pušenje, alcohol, droga- NE HVALA!“. Predstavili smo rad Udruge LET i programe smanjenja štete na 2. kongresu preventivne medicine i unapređenja zdravlja koji se održavao od 13-16. listopada 2010. godine u Zagrebu

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

B. Socijalna skrb

Skrb za jednoroditeljske obitelji predstavlja najznačajnije aktivnosti udruge LET u području socijalne skrbi. Autori smo prvog priručnika za jednoroditeljske obitelji „ZA i O jednoroditeljskim obiteljima“ (1500 primjeraka), a tijekom siječnja 2007. godine smo izdali i drugo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje (2000 primjeraka) čime smo obuhvatili preko 10000 građana (priručnici su dostupni u svim gradskim i sveučilišnim knjižnicama, Internetu). Pokrenuli smo i javne rasprave o pravima i položaju jednoroditeljskih obitelji na razini gradskih uprava u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. Osnivanjem edukacijskog centra za samohrane roditelje omogućeno je savjetovanje, rad grupa podrška, tematska predavanja, a doprinijeli smo i svijesti o potrebi multidisciplinarnog pristupa rješavanju problema samohranih roditelja kao i njihovom uključivanju u rješavanje problema. 2010. godine počeli smo provoditi kreativne radionice za djecu samohranih roditelja omogućujući na taj način da u isto vrijeme roditelji mogu prisustvovati tematskim radionicama a djeca sudjeluju u kreativnom stvaralaštvu. Pokretanjem web stranice osiguravamo na jednom mjestu dostupnost informacija o pravima i mogućnostima roditelja i djece, savjetovanje pravnika, psihologa i socijalne radnice na upite samohranih roditelja te popis savjetovalista diljem RH. Udruga LET jača organizacijske kapacitete drugih udruga u prepoznavanju potreba samohranih roditelja te potičemo ne-stigmatizirajući odnos, prije svega socijalnih radnika i pravnika u centrima za socijalnu skrb. Sudjelovali smo u osnivanju udruge NORNE u Bosni i Hercegovini, potpisali smo partnerski sporazum i ostvarili suradnju sa slovenskom udrugom starsevstvo.si. te smo na taj način hrvatska iskustva i znanja širili preko granica i sinergijski djelovati na korisnike. Suradnju sa Caritasom pokrenuli smo 2010. godine uključivanjem malodobnih, mladih i budućih samohranih majki u dobi od 15-30 godina u aktivnosti. Aktivnosti su obuhvaćale radionice za osobni i poslovni rast i razvoj s ciljem osnaživanja u pogledu traženja i pronaleta posla tj. njihovog profesionalnog razvoja nakon izlaska iz "Kuće ljubavi" Caritasa.

C. Zaštita i promicanje ljudskih prava

Udruga LET je u konstantnoj suradnji s Policijskom upravom Zagrebačkom i Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi provodila senzibilizaciju stručnjaka za probleme s kojima se susreću intravenski korisnici droga (stalne policijske ophodnje i pretresi ovisnika, odbijanje zdravstvenih radnika da upoznaju ovisnike sa njihovim pravima u ostvarivanju socijalne i zdravstvene skrbi) i osobama koje se bave seksualnim radom (neredoviti ili nepostojeći ginekološki i drugi medicinski pregledi, stigmatizacija, nekoristenje usluga centara za socijalnu skrb). Radimo na promicanju jednakih mogućnosti za žene i muškarce te također skrećemo pozornost javnosti i stručnjaka na ranjivost žena na HIV/AIDS.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Unutar programa „Pupenje, alcohol,d roga- NE HVALA!” radimo s mladim Romima. Zbog specifičnosti načina života romske populacije, postojeći programi prevencije često zaobilaze mlade Rome te je naš projekt donio promjenu u ponašanju i stavovima mlađih Roma grada Zagreba.

Veliku pažnju posvećujemo provedbi **Edukacijskih, preventivnih, socijalnih i javnozdravstvenih programa**

Edukativni i preventivni socijalni i javnozdravstveni programi su široko područje djelovanja udruge LET.

Oni obuhvaćaju 5 tematskih područja rada:

- a. *djeca i mlađi* (zdravstvo i socijalna skrb),
- b. *roditelji* (zdravstvo i socijalna skrb),
- c. *lokalnu zajednicu, lokalne i državne vlasti* (zagovaranje),
- d. *poslovni sektor* (zagovaranje, edukacije),
- e. *međunarodni projekti* (zagovaranje, edukacije, zdravstvo i socijalna skrb, partnerstva, umrežavanja).

Redovito komuniciramo s medijskim kućama (prije svega Vjesnikom, Hrvatskim radijom, OTV-om, Z1, katoličkim radiom i televizijom te pojedinim novinarima i urednicima Dijete, Vrtić, Obitelj i Zdrav život) kojima dajemo svoje viđenje rješavanja javnozdravstvenih, socijalnih i drugih problema (ovisnosti, jednoroditeljskih obitelji, prevencije alkohola, pušenja i droga). Nastaviti ćemo i intenzivirati rad s medijima organiziranjem edukativnih radionica za udruge koje nastaju. Na taj način ćemo jačati druge organizacije da u radu s medijima prenose svoje poruke, ideje i promiču interes i prava svojih korisnika i građana Hrvatske.

Za svako područje rada su određeni voditelji projekata i podprojekata, a projekti su međusobno usklađeni od strane Izvršne direktorice kao tima za nadzor i praćenje projekata. Uočili smo potrebu za multimedotiskim i multidisciplinarnim projektima koji povezuju javno zdravstvo, socijalnu skrb, edukacije i zagovaranje tako da na projektima rade socijalni radnici, socijalni pedagozi, ekolozi-biozozi, psihijatri, specijalisti školske i obiteljske medicine, epidemiolozi, psiholozi i pravnici. U svoj rad uključujemo i studente Studijskog centra socijalnog rada kao i druge volontere (učenike srednjih škola i studente).

Udruga provodi svoje programe i projekte u suradnji sa nizom nevladinih organizacija (TERRA, HELP, INSTITUT, udruge jednoroditeljskih obitelji itd.) i cijelim nizom javnih institucija (Hrvatski Crveni križ, Obiteljski centar grada Zagreba, Centar za socijalnu skrb grada Zagreba, Hrvatskim Caritasom, Familylab Hrvatska, vrtići grada Zagreba i dr.).

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Odobrene potpore u 2010. godini

NAZIV PROJEKTA	ODOBRENO OD	IZNOS ODOBRENE POTPORE
Program smanjenja štete-izmjena igala i štrcaljki	Min. zdravstva i soc. skrbi	337.607,00 kn
Program smanjenja štete	Min. zdravstva i soc. skrbi	299.122,00 kn
Program smanjenja štete- rad sa intravenskim korisnicima droga	Grad Zagreb- Gradska ured za zdravstvo i branitelje	30.000,00 kn
Institucionalna potpora stabilizaciji i/ili razvoju udruge	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	376.708,00 kn
Savjetovalište za jačanje kapacitete jednoroditeljskih obitelji	Grad Zagreb- Gradska ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	20.000,00 kn
Pušenje, alkohol, droga- NE HVALA!	Min. obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	60.000,00 kn
Podrška jednoroditeljskim obiteljima	Min. obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	10.000,00 kn
Aktivni mladi- bolje društvo	Grad Zagreb- Gradska ured za obrazovanje, kulturu i šport	5.000,00 kn

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Svrha dokumenta:

Jasno komunicirati aktivnosti – projekte i programe, finansijsku situaciju te buduće pravce razvoja udruge LET prema dionicima civilnog društva.

Svrha, područje djelovanja i ciljevi osnivanja udruge:

Razvijanje i poticanje multidisciplinarnog pristupa kompleksnom pitanju zdravlja i bolesti, izrada i provedba programa zdravstvene i socijalne edukacije pučanstva, razvijanje svih oblika zdravstvene i socijalne kulture, zaštita ljudskog zdravlja i unapređenje zdravog življenja jačanjem sustava prevencije nastanka bolesti i sudjelovanjem u odgoju djece, mlađeži i odraslih osoba, razvijanje javnozdravstvenih programa, pružanje savjetodavne pomoći pojedincima i obiteljima, provođenje programa smanjenja štete i dr. iz čl. 9. Statuta Udruge. Ciljevi osnivanja udruge su unapređenje kvalitete življenja, zaštita ljudskog zdravlja, prevencija nastanka bolesti i pomoći ugroženim i bolesnim osobama.

Sastavnice dokumenta:

Godišnji izvještaj za 2010. godinu čine izvještaji izvršne direktorice, dipl. socijalne radnice, koordinatora vanjskog rada, zapisnici sa sjednica Upravnog odbora, izvještaji zaposlenika, računovodstveni izvještaji i izvještaji sa supervizijskih sastanaka.

Statusne stvari:

Tijekom 2010. godine na puno radno vrijeme su bila 7 zaposlenika. Honorarno je u udruzi LET radilo 10-ero suradnika angažiranih na pojedinim dijelovima projektnih aktivnosti.

Programi i projekti:

- **Programi smanjenja štete**
- **Sprečavanje širenja HIV-a**
- **Program pomoći jednoroditeljskim obiteljima u Hrvatskoj**
- **Pušenje, alkohol, droga- NE HVALA !**

• Programi smanjenja štete

Nastavljeno je provođenje dugogodišnjeg Programa smanjenja štete čiji je cilj povećanje efikasnosti i obujma mjera programa smanjenja štete kroz unapređenje suradnje sa tijelima državne uprave, neprofitnim organizacijama, medijima, građanima i stranim donatorima radi povećanja mjera prevencije ovisnosti, liječenja i rehabilitacije ovisnika te sprječavanja širenja virusnih zaraznih i spolno prenosivih bolesti. Program obuhvaća vanjski (outreach) rad, a

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

MB: 1692569

E-mail: let@zg.t-com.hr

OIB: 8062111159

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

namijenjen je smanjenju širenja HIV/AIDS-a i drugih spolno i krvlju prenosivih bolesti (hepatitis B i C) među seksualnim radnicama i intravenskim korisnicima droga. Cilj vanjskog rada je poticati promjene prema zdravijem ponašanju kod osoba rizičnog ponašanja (intravenski korisnici droga i seksualne radnice) na dva načina: edukacijom i podjelom preventivnog materijala (sterilne igle, štrcaljke, kondomi) neposredno u zajednici te upućivanjem u zdravstvene i socijalne institucije. U svoj rad uključujemo osobe rizičnog ponašanja za koje su i sami programi namijenjeni. U akcijama čišćenja lokacija (školskih i vrtičnih dvorišta, parkova...) od odbačenog narkomanskog pribora organiziramo volontere i lokalnu zajednicu.

Krajem prosinca 2010. godine broj korisnika je iznosio: Intravenski korisnici droga 490 (450 u 2009.godini) osoba, seksualne radnice 162 (u 2009.godini 157) osoba.

Područje rada vanjskih radnika (Zagreb), dva dežurna vozila, dva mobitela i 12 lokacija. Zaposlena su 5 vanjska radnika.

Osim postojećih lokacija, korisnici programa mogu nazvati Info telefon **Zagreb zovi: 091 7244 744 ili 091 9555 549** i dogovoriti mjesto i vrijeme susreta sa vanjskim radnicima. Tako smo dostupni svih sedam dana u tjednu i prilagođavamo se potrebama svih korisnika.

Unapređenje efikasnosti, kvalitete i obima mjera programa smanjenja štete- dugogodišnje provođenje

Projekt se provodi kroz sljedeće aktivnosti:

-Izradu i podjelu prvog hrvatskog priručnika o programima smanjenja štete i organizacija tribina

-Organizacija Centra za edukaciju i ospozobljavanje vanjskih, outreach radnika:

- izrada i provođenje plana edukacije,
- izrada i provođenje plana zaštite na radu za outreach radnike
- izrada plana supervizije za outreach radnike
- uključivanje volontera u provedbu programa smanjenja štete
- promocija zanimanja vanjskog (outreach) radnika za rad sa ciljanim skupinama
- promocija učinka i popularizacije programa smanjenja štete
- poticanje rasprave o programima smanjenja štete

- Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama (26.06.) i obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a (01.12.):

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

MB: 1692569

E-mail: let@zg-t.com.hr

OIB: 8062111159

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

- zdravstvena edukacija i prosvjećivanje
- promjena svijesti i odnosa društvene zajednice prema bolesti HIV/AIDS i intravenskim korisnicima droga
- razvijanje zdravstvene i socijalne kulture
- razvijanje preventivnih programa i edukacija pučanstva
- Osnivanje Mreže udruga koje provode programe smanjenja štete

Naš je dugoročni cilj povećati održivost programa smanjenja štete kroz povećanje broja vanjskih (outreach) radnika i volontera koji povećavaju nivo znanja i svjesnost o HIV-infekciji, Hepatitisu B i C i drugim spolno prenosivim bolestima među direktnim korisnicima programa (intravenski korisnici droga) kako bi se spriječilo širenje HIV-infekcije, Hepatitisa B i C i drugih spolno prenosivih bolesti.

U 2008. godini izrađen je kompjutorski program za praćenje broja korisnika i osnovnih podataka o njima koji se temelji na šifri koju svaki korisnik dobije koji je unaprijeđen izradom dijela o praćenju provedbe projekta (finansijska sredstva utrošena po vrsti troška te stanje skladišta). Također, 2009. osnovana je Mreža udruga BENEFIT kojoj predsjedava Iva Jovović.

• **Program pomoći jednoroditeljskim obiteljima u Hrvatskoj**

Programi pomoći jednoroditeljskim obiteljima u Hrvatskoj se provode od 2004. godine kroz projekte: Edukacijski centar za samohrane roditelje (financiran od Grada Zagreba, Ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, 15.000,00 kuna) i Prevencija ovisnosti kod djece samohranih roditelja (financiran od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, 30.000,00 kuna i 15.000,00 kuna od Ureda za ravnopravnost spolova). Programi pomoći su nastavljeni u 2006. godini kroz 3 projekta (Jačanje socijalne mreže i obiteljskih kapaciteta jednoroditeljskih obitelji u Hrvatskoj, 77.580,00 kuna, Jačanje socijalne mreže i obiteljskih kapaciteta jednoroditeljskih obitelji u Hrvatskoj - iskustva Zagreba, 20.000,00 kuna, i Socijalno uključivanje jednoroditeljskih obitelji u Hrvatskoj, 138.225,00 kuna, financirani od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ureda Svjetske banke u Hrvatskoj i Grada Zagreba). U 2007. godini smo provodili projekte: Jačanje socijalnih kompetencija jednoroditeljskih obitelji (financiran u iznosu od 40.000,00 kuna od Min. obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti), Jačanje uloga organizacija civilnog društva u rješavanju problema jednoroditeljskih obitelji u Hrvatskoj (financiran od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u iznosu od 80.000,00 kuna) i Savjetovalište i centar za podršku jednoroditeljskim obiteljima u Zagrebu (financiran sa 25.000,00 kuna od Grada Zagreba, Ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje).

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

U 2008. godini smo osigurali 40.000,00 kuna za projekt Za_JEDNO od Min. obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te 20.000,00 kuna od Grada Zagreba, Ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, 2009. godine nastavili smo s radom Centra za podršku jednoroditeljskim obiteljima u Zagrebu sa odobrenih 30.000,00 kuna od Grada Zagreba, Institucionalnom potporom stabilizaciji/razvoju udruge Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. 2010. godine provodi se trogošnja institucionalna potpora stabilizaciji/razvoju udruge od Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, a savjetovalište i aktivnosti namijenjene jednoroditeljskim obiteljima omogućeno je finansijskom potporom Grada zagreba ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i ureda za obrazovanje, kulturu i šport sa 25.000,00kn i Min. obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti sa 10.000,00kn.

Organizirali smo teme: "Obiteljsko-pravna zaštita jednoroditeljskih obitelji", „Kako lјutnju konstruktivno koristiti u odnosu prema bivšem partneru/ici“ , „Jasno postavljanje granica i pravila u odgoju djece“ Hvala ne! Ovisnosti o alkoholu, drogi, kocki, klađenju i internetu!, Paralelno s radionicama za roditelje organizirali smo kreativne radionice s djecom na kojima su izrađivali, Okvire za slike, Božićne motive(sobovi i Borići) od kuhača i ukrašavali kuglice za bor.Radionice smo proveli u suradnji s stručnjacima iz područja prava, psihologije, obiteljskih odnosa i komunikacije, osiguravajući dublji uvid u trenutno stanje i ponašanje unutar obitelji te kako olakšati prilagodbu djece na novonastalu situaciju i koje su „normalne“ reakcije djece na promijenjen oblik obitelji.

Povodom Božićnih blagdana 2010. godine u suradnji sa One2play trgovinom organizirali smo podjelu igračaka djeci samohranih roditelja te imamo na taj način učinili veselije blagdane, tim putem podijelili smo 30 igračaka.

U 2010. godini nastavili smo sa grupom podrške samohranim roditeljima čiji je svrha razvijanje uspješnijeg suočavanja sa životnim stresovima i prijelaznim razdobljima u životu koja podrazumijevaju promjenu u ponašanju i suočavanju. U grupi članovi dijele iskustva, pružaju jedni drugima emocionalnu podršku, savjete i nadu. Jedna od važnijih svrha ovakvih grupa je proširenje socijalne mreže, proširenje mogućnosti za socijalno učenje i kognitivna promjena članova. Kroz pričanje osobne situacije i samoprocjenjivanje u ovim grupama najčešće dolazi do uvida u neučinkovite načine suočavanja. Sličnost situacije među članovima stvara psihološku sigurnost i pozitivno okruženje za osobni razvoj.

Unutar programa povećali smo opseg pružanja podrške: individualno savjetovanje, savjetovanje putem interneta i telefona, a odgovore na upite samohranim roditeljima pružali su psiholog, pravnik i socijalni radnik, pružajući na taj način podršku i potrebne informacije o osiguranju i zaštiti obiteljskih i dječjih prava.

Putem web stranice www.samohrani.com omogućen je uvid u odgovore pravnika, socijalne radnice i psihologa na najčešća pitanja koja zabrinjavaju samohrane roditelje te na taj način mogu brže doći do odgovora na svoja pitanja. Na stranici se mogu također upoznati sa svojim

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg-t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

pravima, savjetovalištima koja postoje po cijeloj RH te aktivnostima koje provodimo namijenjeno toj populaciji.

Objavljen je niz članaka u novinama (Vjesniku, Jutarnjem listu Dijete, Vrtić, Obitelj i Zdrav život), sudjelovali smo u nekoliko emisija Hrvatskog radija, Katoličkog radija Obiteljskog, tv emisijama Hrvatske televizije, OTV-a i Z1). Na taj način je, s jedne strane, omogućeno upoznavanje i informiranje velikog broja građana o ovoj tematiki, a s druge strane smo okupili veliki broj samohranih roditelja koji su prepoznali i artikulirali svoje probleme. Smatramo da problemi jednoroditeljskih obitelji (koji su prema svome nastanku raznovrsni - udovice/ci, razvedeni, izvanbračni partneri) zahtijevaju multidisciplinaran i multimedodski rad koji će obuhvatiti različite čimbenike koji na njega utječu. Osnivanjem prvog hrvatskog centra za jednoroditeljske obitelji koji će služiti kao servis svim građanima, a zatim i osnivanje europskog centra će definirati Hrvatsku kao mjesto ostvarivanja socijalne pravde i jednakosti. Do siječnja 2007. godine smo tiskali u 2000 primjeraka drugo izdanje Priručnika za samohrane roditelje i njihovu djecu (Fišer, S., Marković, N., Oresta, J, Radat, K.: *Za i O jednoroditeljskim obiteljima*, udruga LET, Zagreb, 2006) te ga distribuirali u četiri najveća grada Hrvatske. Predstavljanje Priručnika u Rijeci, Splitu, Zagrebu i Osijeku, osim izravnim korisnicima, bilo je otvoreno i građanima, medijima i predstavnicima lokalnih uprava čime smo aktualizirali i upoznali širu javnost o specifičnim potrebama samohranih roditelja, a potrebe jednoroditeljskih obitelji aktualizirali u manjim sredinama.

- **Pušenje, alkohol, droga - NE HVALA !**

Problemi konzumiranja cigareta, alkohola i droga postaju ogroman društveni-socijalni i zdravstveni te obiteljski teret, a Hrvatska se približava europskim trendovima (Espad 2004) gdje se smanjuje dob prvog konzumiranja sredstava ovisnosti na 12-14 godina, a razlike između djevojčica i dječaka u tome nestaju. Projektom "Pušenje alkohol, droga-NE HVALA!" udruga LET nastavlja raditi s dvije skupine s velikim rizičnim faktorima - mladima od 15-29 godina koji se okupljaju u gradskim parkovima te mladim Romima te nudi tijekom desetomjesečne provedbe projekta jedinstven i neposredan način rada - **vanjski rad** - dolazak vanjskih radnika u područja gdje se mladi okupljaju u poslijepodnevnim i noćnim satima te informiraju i educiraju o kvalitetnijem provođenju slobodnog vremena kao zdravog i uspješnog stila života na području Zagreba i Zagrebačke županije.

Dugoročni ciljevi projekta obuhvaćaju unapređenje kvalitete života mlađih te osnaživanje u borbi protiv ovisnosti, s posebnim naglaskom na mlađe Rome, a **kratkoročni** obuhvaćaju povećanje znanja mlađih i roditelja o svim sredstvima ovisnosti (cigaretе, alkohol, droga), poticanje mlađih na kvalitetno provođenje slobodnog vremena i usvajanje zdravih stilova življenja, senzibiliziranje roditelja, stručnjaka i predstavnika lokalnih zajednica Zagreba i Zagrebačke županije na probleme ovisnosti i načine suočavanja s drogama kao i oblicima prevencije i liječenja, educiranje mlađih za borbu protiv zloupotrebe droga, pušenja i alkohola,

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg-t.com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

povećanje znanja o zdravstvenom stanju i navikama konzumiranja sredstava ovisnosti mlade romske populacije.

- **Sprečavanje širenja HIV-a**

Glavni cilj projekta je sprečavanje širenja spolno prenosivih bolesti i reproduktivnog zdravlja seksualnih radnika na području Grada Zagreba. Projekt se temelji na metodama vanjskog (outreach) rada koji ima za cilj doći u kontakt s korisnicama programa gdje se one nalaze. Dostavno vozilo se zaustavlja na 6 lokacija u gradu, 2 puta na tјedan u kasnim noćnim satima, uz mogućnost da korisnice nazovu ili pošalju poruku na mobitel: 091 7244 744 (dežurni telefon) te dogovore mjesto i vrijeme za dostavu preventivnog i edukativnog materijala (program: ZAGREB- ZOVI). Očekivani rezultati su uključivanje preko 100 seksualnih radnika u program, podjela kondoma i edukativnog materijala, upućivanje na testiranje na HIV, omogućavanje besplatnih ginekoloških pregleda te promocija ovakve vrste programa.

Internet stranice

www.udruga-let.hr

www.samohrani.com

[www. smanjenje-stete.com](http://www.smanjenje-stete.com) (Udruga Let je članica Mreže udruga BENEFIT)

Za domenu www.udruga-let.hr je uspostavljena suradnja sa tvrtkom *S.H.O.P. Centar d.o.o.* za usluge zakupa web prostora do ožujka 2011. godine. Prikupljen je i obrađen materijal za izradu web stranice, s posebnim naglaskom na socijalne i javnozdravstvene teme koje će biti korisne građanima. Na web stranici udruge se nalaze teme vanjskog rada i programa smanjenja štete, mjesta na kojima se građani mogu testirati na HIV/AIDS, hepatitis B i C, programi i projekti udruge (pomoć samohranim roditeljima, čišćenje okoliša od odbačenog ovisničkog pribora i sl.) te najave radionica i edukacija koje organizira LET.

Održavana je i web stranica www.samohrani.com sa ciljem povezivanja samohranih roditelja, pružanja pravnih i psiholoških savjeta i izmjene iskustava predstavnika udruga. Omogućujemo i uvid u informacije o savjetovalištima diljem Republike Hrvatske, o provođenju radionica i aktivnosti te informacije o najčešćim pitanjima i pravima samohranih roditelja i njihove djece.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

MB: 1692569

E-mail: let@zg.t-com.hr

OIB: 8062111159

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Finansijsko poslovanje:

Vođenje financija i u 2010. godini je povjerenio knjigovodstvenom servisu *PAGUS* s kojim je sklopljen ugovor, a osigurano mjesečno plaćanje. Udruga je 2.02.2011. godine podnijela ***Državnom uredu za reviziju*** Račun prihoda i rashoda za razdoblje od 01.01. do 31.12.2010. godinu, Bilancu na dan 31. prosinca 2010. godine te Bilješke uz račun prihoda i rashoda i uz bilancu. Prema Računu prihoda i rashoda za razdoblje od 01.01. do 31.12.2010. godinu, Udruga je imala 1.146.744,00 kn prihoda (prethodna razdoblja, 2003. godine 96.157,00 Kn; 2004. godine 389.601,00 Kn; 2005. 686.091,00; 2006. 1.545.136,00Kn 2007. 979.296,04 kn, 2008 godine- 1.077.133,00 kn, 2009. godine 1.220.850,00 prihoda).

Donatori:

Finansijsko poslovanje udruge u 2010.godini omogućeno je pomoću:

- Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske
- Nacionalne zaklada za razvoj civilnog društva
- Grada Zagreba, Gradski ured za zdravstvo i branitelje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
- Ministarstva obitelji, branitelja, međugeneracijske solidarnosti

Udruga LET je 2010. nastavila provođenje programa smanjenja štete te je u godini dana radila s velikim brojem korisnika koji su koristili usluge Udruge s područja savjetovanja i edukacija iz područja zdravstvene i socijalne zaštite. Osim direktnog rada s korisnicima, veliku pozornost smo posvetili i radu s medijima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) uprave kao i stručnjacima u socijalnim i javnozdravstvenim ustanovama. Finansijska sredstva su korištena namjenski te su izvještaji donatorima dostavljeni redovito.

Članstvo u udrugama:

Međunarodne:

Eastern European Harm Reduction Network (EEHRN), Vilnius, Litva

European Public Health Alliance (EPHA), Brisel, Belgija

AIDS Action Europe, Amsterdam, Nizozemska

Domaće:

Koalicija udruga u zdravstvu

Mreža udruga BENEFIT

Mreža udruga za pružanje podrške i pomoći jednoroditeljskim obiteljima (u nastajanju)

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Zaključak:

Udruga će nastaviti provoditi *Programe smanjenja štete* te razvijati nove programe namijenjene osobama koje intravenski koriste droge i seksualnim radnicama. Razvijat ćemo nove javnozdravstvene usluge namijenjene širokom krugu građana – mladima, osobama s rizičnim ponašanjima, etničkim manjinama. *Uključivanje medija* i educiranje građana putem medija te aktivnim sudjelovanjem u radijskim i televizijskim emisijama i novinama promovirat ćemo poštivanje ljudskih prava i uključivanje marginalnih grupa u društveni život, a *uključivanje predstavnika javnog, državnog i privatnog sektora* će biti od posebne važnosti. Udruga će nastaviti razvijati i nove *socijalne usluge* namijenjene jednoroditeljskim obiteljima te veću pozornost posvetiti ostvarivanju i zaštiti dječjih prava, olakšavanju obiteljima u nošenju sa stresnim situacijama. Socijalni i javnozdravstveni pristup će biti umrežen. *Nastaviti ćemo i osnažiti istraživački rad*, suradnju s Sveučilištem pri provođenju istraživanja u populaciji naših korisnika.

Od 2006. godine provodimo *Program unapređenja kvalitete rada udruge LET*. Program se sastoji od: mjesecnih supervizija i edukacija zaposlenika/članova udruge, periodičnih specifičnih edukacija, internih edukacija i samoedukacija, evaluacije učinka rada voditelja udruge, evaluacije učinka rada zaposlenika, ispitivanje zadovoljstva i potreba zaposlenika. Program rada je sastavni dio Godišnjeg plana i Izvještaja o prethodnoj godini.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development